

## บทที่ 4

### ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง "แหล่งข่าว ประตูข่าว และเนื้อหาข่าวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน" นั้น แสดงผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำเสนอทางสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน
- ตอนที่ 2 การสำรวจความคิดเห็นของแหล่งข่าววิทยาศาสตร์และผู้สื่อข่าวทางด้านวิทยาศาสตร์

#### ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำเสนอทางสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน

การวิเคราะห์เนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำเสนอทางสื่อหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ ได้แก่ กลุ่มหนังสือพิมพ์ทั่วไปแนวประชานิยม คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กลุ่มหนังสือพิมพ์ทั่วไปแนวคุณภาพ คือ มติชน และกลุ่มหนังสือพิมพ์แนวธุรกิจรายวัน คือ กรุงเทพธุรกิจ ในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม 2540 สุ่มเลือกมาชื่อละ 46 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 138 ฉบับ เพื่อศึกษาการจำแนกตามประเภทเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ ความสำคัญของการนำเสนอ ลักษณะการรายงานข่าว ประเด็นของข่าว องค์ประกอบของข่าว และแหล่งที่มาของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปรากฏผลของการวิเคราะห์ ดังนี้

#### 1.1 ปริมาณความถี่ในการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในช่วงระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคม - ธันวาคม 2540 จากข้อมูลของตัวอย่างหนังสือพิมพ์ 138 ฉบับ พบว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ เสนอเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นจำนวนความถี่ทั้งสิ้น 816 รายเรื่อง มติชนรายวันเสนอเป็นจำนวนมากที่สุด 310 รายเรื่อง เฉลี่ย 6.73 ต่อฉบับ รองลงมา เป็นกรุงเทพธุรกิจ จำนวน 301 รายเรื่อง เฉลี่ย 6.54 ต่อฉบับ และหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอน้อยที่สุดเพียง 205 รายเรื่อง เฉลี่ย 4.45 ต่อฉบับ

เมื่อจำแนกปริมาณความถี่ของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อฉบับในการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของแต่ละเดือนได้ ดังนี้

**หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ** เดือนกุมภาพันธ์และเดือนสิงหาคม มีการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด 25 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 3.0 รองลงมาในเดือนมกราคมและเดือนกรกฎาคม มีการเสนอปริมาณที่เท่ากัน จำนวน 20 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 2.3 และเดือนกันยายนมีการเสนอน้อยที่สุดเพียง 10 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 1.2

**หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน** เดือนเมษายนมีการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด 33 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 4.0 รองลงมาเดือนกรกฎาคมและเดือนสิงหาคมมีการเสนอ 32 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 3.9 และเดือนตุลาคมและเดือนพฤศจิกายนมีการเสนอน้อยที่สุด 17 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 2.1

**หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ** เดือนสิงหาคมมีการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุดถึง 48 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 5.8 และรองลงมาเดือนธันวาคมมีการเสนอ 39 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 4.7 และเดือนกันยายนมีการเสนอน้อยที่สุดเพียง 11 รายเรื่อง ประมาณร้อยละ 1.3

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความถี่ของการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน  
3 ชื่อฉบับ เดือนมกราคม - ธันวาคม 2540

เดือน	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
มกราคม	20 (2.4)	24 (2.9)	32 (3.9)	76 (9.3)
กุมภาพันธ์	25 (3.0)	30 (3.6)	20 (2.4)	75 (9.2)
มีนาคม	19 (2.3)	30 (3.6)	38 (4.6)	87 (10.6)
เมษายน	15 (1.8)	33 (4.0)	18 (2.2)	66 (8.1)
พฤษภาคม	18 (2.2)	25 (3.0)	17 (2.0)	60 (7.4)
มิถุนายน	18 (2.2)	29 (3.5)	17 (2.0)	64 (7.8)
กรกฎาคม	20 (2.4)	32 (3.9)	26 (3.1)	78 (9.6)
สิงหาคม	25 (3.0)	32 (3.9)	48 (5.8)	105 (12.9)
กันยายน	10 (1.2)	22 (2.7)	11 (1.3)	42 (5.1)
ตุลาคม	12 (1.4)	17 (2.1)	19 (2.3)	47 (5.8)
พฤศจิกายน	12 (1.4)	17 (2.0)	19 (2.3)	45 (5.5)
ธันวาคม	11 (1.3)	20 (2.4)	39 (4.7)	70 (8.6)
รวม	205 (25.1)	310 (37.9)	301 (36.8)	816 (100.0)
ค่าเฉลี่ยต่อฉบับ	4.45	6.73	6.54	5.91

## 1.2 ปริมาณของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

: พิจารณาเป็นเนื้อที่

ปริมาณของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ นำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสัดส่วนของเนื้อที่ทั้งหมด 32,757 ตารางนิ้ว ร้อยละ 6.54 โดยหนังสือพิมพ์กรุงเทพมหานครเสนอมากที่สุดในสัดส่วนร้อยละ 11.29 รองลงมา คือ มติชน ร้อยละ 5.89 และไทยรัฐ เสนอน้อยที่สุด ร้อยละ 2.46 จากเนื้อที่รวมทั้งหมด

จากการวัดปริมาณเนื้อที่เฉพาะข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ พบว่า ข่าวการแพทย์และสาธารณสุขมีปริมาณพื้นที่นำเสนอมากที่สุด 12,555 ตารางนิ้ว คิดเป็นร้อยละ 39.0 ของพื้นที่ทั้งหมดของเนื้อหาข่าวเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำเสนอ 32,176 ตารางนิ้ว รองลงมาข่าวคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี มีขนาดพื้นที่ร้อยละ 17.9 ข่าวการเกษตรและชีวภาพมีขนาดพื้นที่ร้อยละ 11.2 เนื้อหาประเภทโทรคมนาคมขนส่งมีพื้นที่ร้อยละ 10.7 เนื้อหาประเภทกายภาพและอวกาศ, มลพิษและสิ่งแวดล้อม, อาหารและยา, วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมและพลังงาน, การประดิษฐ์คิดค้นวิจัย และพัฒนา และอื่น ๆ มีเนื้อที่คิดเป็นร้อยละ 7.8, 4.6, 2.8, 2.3, 1.9 และ 0.7 ตามลำดับ โดยเนื้อหาประเภทการสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์มีเนื้อที่นำเสนอที่น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.4

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ให้เนื้อที่ในการนำเสนอเนื้อหาประเภทคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.2 เนื้อที่รองลงมาแนะนำเนื้อหาประเภทการเกษตรและชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.6 และเนื้อที่ในการนำเสนอเนื้อหาประเภทการแพทย์สาธารณสุข และประเภทกายภาพและอวกาศเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และเสนอเนื้อหาประเภทการสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์น้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 0.05

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ให้เนื้อที่ในการนำเสนอเนื้อหาประเภทการแพทย์และสาธารณสุขมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.5 เนื้อที่รองลงมาเป็นเนื้อหาประเภทคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 7.2 เนื้อหาประเภทการเกษตรและชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 6.5 และเนื้อที่ในการนำเสนอเนื้อหาประเภทมลพิษและสิ่งแวดล้อม และประเภทกายภาพและอวกาศใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 2.6 และ 2.5 ตามลำดับ และเนื้อหาประเภทวิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมและพลังงาน, การประดิษฐ์คิดค้น วิจัยและพัฒนา และการสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์มีเนื้อที่เสนอที่น้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 0.2

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ให้เนื้อที่ในการนำเสนอเนื้อหาประเภทการแพทย์และสาธารณสุขมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.5 เนื้อที่รองลงมานำเสนอเนื้อหาประเภทการโทรคมนาคมขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 8.0 และเนื้อที่ในการนำเสนอเนื้อหาประเภทคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 5.4 และเนื้อหาประเภทการสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์และอื่น ๆ มีเนื้อที่เสนอน้อยที่สุดเท่ากันเพียงร้อยละ 0.1

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เนื้อที่วัดเป็นตารางนิ้วของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

ขนาดของข่าว (ตารางนิ้ว)	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
1. การแพทย์สาธารณสุข	963 (2.9)	2,417 (7.5)	9,175 (28.5)	12,555 (38.9)
2. การเกษตรและชีววิทยา	1189 (3.6)	2,093 (6.5)	350 (1.0)	3,632 (11.1)
3. กายภาพและอวกาศ	820 (2.5)	806 (2.5)	907 (2.8)	2,533 (7.8)
4. วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมและพลังงาน	243 (0.7)	90 (0.2)	411 (1.2)	744 (2.3)
5. การโทรคมนาคมขนส่ง	115 (0.3)	773 (2.4)	2,585 (8.0)	3,473 (10.7)
6. การประดิษฐ์คิดค้น วิจัยและพัฒนา	477 (1.4)	77 (0.2)	71 (0.2)	625 (1.8)
7. มลพิษและสิ่งแวดล้อม	62 (0.1)	855 (2.6)	593 (1.8)	1,510 (4.5)
8. อาหารและยา	212 (0.6)	195 (0.6)	526 (1.6)	933 (2.8)
9. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	1,676 (5.2)	2,346 (7.2)	1,769 (5.4)	5,791 (17.8)
10. การสัมมนาวิชาการ	19 (0.05)	83 (0.2)	45 (0.1)	147 (0.35)
11. อื่น ๆ	45 (0.1)	160 (0.4)	32 (0.1)	237 (0.7)
รวม 46 ฉบับ	5,820 (100.0)	9,895 (100.0)	17,042 (100.0)	32,757 (100.0)
เฉลี่ยต่อฉบับ	126.52	215.10	370.47	237.36
เนื้อที่ของเนื้อหาทุกประเภท (ยกเว้นโฆษณา นวนิยาย) โดยเฉลี่ยต่อฉบับของหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อ	4,936	3,648	3,280	11,864
สัดส่วนของเนื้อที่ของเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีต่อเนื้อหาทั้งหมดของหนังสือพิมพ์	2.46	5.89	11.29	6.54

### 1.3 ประเภทเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

: พิจารณาเป็นรายเรื่อง

ประเภทเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับนำเสนอมากที่สุด คือ เนื้อหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 32.8 รองลงมา ได้แก่ ข่าวการแพทย์และสาธารณสุข ร้อยละ 14.3 ข่าวการเกษตรและชีวภาพ ร้อยละ 14.2 ข่าวการโทรคมนาคมขนส่ง ร้อยละ 11.0 ข่าวกายภาพและอวกาศ ร้อยละ 8.2 ข่าวมลพิษและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 4.9 ข่าววิศวกรรม อุตสาหกรรมและพลังงาน ร้อยละ 4.5 ข่าวอาหารและยา ร้อยละ 3.5 ข่าวการประดิษฐ์คิดค้น วิจัยและพัฒนา ร้อยละ 3.1 ข่าวอื่น ๆ ร้อยละ 2.0 และข่าวสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์นำเสนอที่น้อยที่สุด ร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาประเภทข่าวที่จำแนกตามหนังสือพิมพ์ 3 ชื่อฉบับ พบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีการนำเสนอเนื้อหาข่าวด้านการเกษตรและชีวภาพมากที่สุด จำนวน 43 รายเรื่อง ร้อยละ 5.2 รองลงมาเป็นเนื้อหาข่าวประเภทการแพทย์และสาธารณสุข จำนวน 39 รายเรื่อง ร้อยละ 4.7 ส่วนเนื้อหาข่าวที่นำเสนอที่น้อยที่สุด ได้แก่ ข่าวการสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน 2 รายเรื่อง ร้อยละ 0.2

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีมากที่สุด จำนวน 78 รายเรื่อง ร้อยละ 9.5 รองลงมาเป็นเนื้อหาข่าวด้านการเกษตรและชีวภาพ จำนวน 58 รายเรื่อง ร้อยละ 7.1 ส่วนเนื้อหาข่าวที่นำเสนอที่น้อยที่สุด ได้แก่ ข่าวการสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 รายเรื่อง ร้อยละ 0.4

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ มีการนำเสนอเนื้อหาข่าวด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีมากที่สุด จำนวน 163 รายเรื่อง ร้อยละ 19.9 รองลงมาเป็นเนื้อหาข่าวประเภทโทรคมนาคมขนส่ง จำนวน 54 รายเรื่อง ร้อยละ 6.6 ส่วนเนื้อหาข่าวที่นำเสนอที่น้อยที่สุด ได้แก่ ข่าวการประดิษฐ์คิดค้น พัฒนาและวิจัย จำนวน 2 รายเรื่อง ร้อยละ 0.2

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความถี่ร้อยละของประเภทเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำแนกตาม  
หนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ เดือนมกราคม - ธันวาคม 2540

ประเภทเนื้อหา (รายละเอียด)	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
1. การแพทย์สาธารณสุข	39 (4.7)	57 (6.9)	21 (2.5)	117 (14.3)
2. การเกษตรและชีววิทยา	43 (5.2)	58 (5.2)	15 (1.8)	116 (14.2)
3. กายภาพและอวกาศ	35 (4.2)	19 (2.3)	13 (1.5)	67 (8.2)
4. วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมและ พลังงาน	6 (0.7)	27 (3.3)	4 (0.4)	37 (4.5)
5. การโทรคมนาคมขนส่ง	9 (1.1)	27 (3.3)	54 (6.6)	90 (11.0)
6. การประดิษฐ์คิดค้น วิจัยและพัฒนา	20 (2.4)	4 (0.4)	2 (0.2)	26 (3.1)
7. มลพิษและสิ่งแวดล้อม	4 (0.4)	19 (2.3)	17 (2.0)	40 (4.9)
8. อาหารและยา	15 (1.8)	8 (0.9)	6 (0.7)	29 (3.5)
9. คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	27 (3.3)	78 (9.5)	163 (19.9)	268 (32.8)
10. การสัมมนาวิชาการทางด้านวิทยา ศาสตร์	2 (0.2)	4 (0.4)	3 (0.3)	9 (1.1)
11. อื่น ๆ	5 (0.6)	9 (1.1)	3 (0.3)	17 (2.0)
รวม (%)	205 (100.0)	310 (100.0)	301 (100.0)	816 (100.0)



#### 1.4 รูปแบบการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จำนวนเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ในรอบปีที่ศึกษา ที่พบมากที่สุด คือ การรายงานข่าวทั่วไป ซึ่งมีปริมาณสูงถึง 382 รายเรื่อง จากปริมาณทั้งสิ้น 816 รายเรื่อง หรือ ร้อยละ 46.8 รองลงมาเสนอในรูปแบบของบทสารคดี ความรู้ หรือความคิดเห็นในคอลัมน์ประจำ 183 รายเรื่อง ร้อยละ 22.4 เสนอในรูปภาพข่าว 114 รายเรื่อง ร้อยละ 13.9 เสนอในรูปแบบบทความหรือความคิดเห็น 69 รายเรื่อง ร้อยละ 8.4 เสนอในรูปสารคดีพิเศษเฉพาะเรื่องกับการรายงานข่าวพิเศษอยู่ในปริมาณใกล้เคียงกันคือ 35 และ 33 หรือเท่ากับร้อยละ 4.2 และ 4.0 ตามลำดับ ส่วนการนำเสนอในรูปแบบของบทบรรณาธิการ พบว่า ไม่มีการนำเสนอในช่วงเวลาที่ศึกษา ซึ่งพิจารณาจากหนังสือพิมพ์แต่ละชื่อบ้างได้ ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เสนอในรูปแบบบทสารคดี ความรู้หรือความคิดเห็นในคอลัมน์ประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 9.8 ของจำนวนรายเรื่องเกี่ยวกับข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งหมดที่หนังสือพิมพ์ไทยรัฐนำเสนอ ส่วนการนำเสนอในรูปแบบรายงานข่าวทั่วไป, ภาพข่าว, บทความ/ความคิดเห็น, สารคดีพิเศษเฉพาะเรื่อง และรายงานข่าวพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 7.5, 5.0, 1.1, 0.9 และ 0.6 ตามลำดับ และไม่มีการเสนอในรูปแบบบทบรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เสนอในรูปแบบข่าวรายงานทั่วไปถึงร้อยละ 22.9 รองลงมาเสนอเป็นภาพข่าวร้อยละ 5.5 และเป็นบทสารคดี ความรู้ หรือบทความความคิดเห็นในคอลัมน์ประจำ, บทความ/ความคิดเห็น, รายงานข่าวพิเศษ และสารคดีพิเศษเฉพาะเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.2, 3.4, 1.1 และ 0.7 ตามลำดับ และไม่มีการเสนอในรูปแบบบทบรรณาธิการ

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เสนอในรูปแบบรายงานข่าวทั่วไปถึงร้อยละ 16.2 รองลงมาเป็นบทสารคดี ความรู้หรือความคิดเห็นในคอลัมน์ประจำ ร้อยละ 8.3 และเป็นบทความ/ความคิดเห็น, ภาพข่าว, สารคดีพิเศษเฉพาะเรื่อง และรายงานข่าวพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 3.9, 3.4, 2.5 และ 2.3 ตามลำดับ และไม่มีการเสนอในรูปแบบบทบรรณาธิการ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความถี่และร้อยละของการนำเสนอรูปแบบข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

รูปแบบการนำเสนอ (รายละเอียด)	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
1. ข่าว				
1.1 รายงานข่าวทั่วไป	62 (7.5)	187 (22.9)	133 (16.2)	382 (46.8)
1.2 รายงานข่าวพิเศษ	5 (0.6)	9 (1.1)	19 (2.3)	33 (4.0)
2. บทบรรณาธิการ	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)
3. บทความ/ความคิดเห็น	9 (1.1)	28 (3.4)	32 (3.9)	69 (8.4)
4. บทสารคดี ความรู้ หรือความคิดเห็นในคอลัมน์ประจำ	80 (9.8)	35 (4.2)	68 (8.3)	183 (22.4)
5. สารคดีพิเศษเฉพาะเรื่อง	8 (0.9)	6 (0.7)	21 (2.5)	35 (4.2)
6. ภาพข่าว	41 (5.0)	45 (5.5)	28 (3.4)	114 (13.9)
รวม	205	310	301	816
(%)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)

## 1.5 การให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

### 1.5.1 จำแนกตามตำแหน่งของหน้า ที่นำเสนอ

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในหน้าประจำหรือหน้าวิทยาศาสตร์ที่เป็นคอลัมน์ประจำ เช่น ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คอลัมน์หลังตู้ฟ้าหน้าสุดิน หน้า 7 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเกษตรกรรม, คอลัมน์หามาให้รู้ ของหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ในหน้า 25 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเกษตร, คอลัมน์รู้ดีมีสุข หน้า 24 มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้ด้านการแพทย์ และในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจมีคอลัมน์โลกคำตอบบนอินเทอร์เน็ต หรือคอลัมน์ทางด่วนสายไอที เป็นต้น โดยมีปริมาณสูงถึง 725 รายเรื่องจากปริมาณทั้งสิ้น 816 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 88.8 รองลงมาจะเป็นหน้าอื่น ๆ เช่น คอลัมน์แกะกล่อง หน้า 9 ข่าวเศรษฐกิจ ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีเนื้อหาแนะนำสินค้าใหม่หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัย จากตัวอย่างข่าวโมโตโรล่า จีเอสเอ็มใหม่ หรือเป็นรูปแบบบทสารคดี ความรู้ในหน้าอื่น ๆ ที่มีความน่าสนใจ เช่น ดาวอังคาร, ใช้หัวดีใหญ่ เป็นต้น มีจำนวน 87 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 10.7 และเป็นหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์เพียง 4 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.4

การให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ จำแนกได้ ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เสนอข่าวในหน้าวิทยาศาสตร์ที่เป็นคอลัมน์ประจำ 184 รายเรื่อง จากข่าวสารทั้งสิ้น 205 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.5 เสนอในหน้าอื่น ๆ 20 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.4 และเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ 1 รายเรื่อง คือ เรื่อง "ให้เคี้ยวกินได้ กินผมกินนิ้วไปนับร้อย" คิดเป็นร้อยละ 0.1

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เสนอข่าวในหน้าวิทยาศาสตร์ที่เป็นคอลัมน์ประจำ 253 รายเรื่อง จากข่าวทั้งสิ้น 310 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 31.0 เสนอในหน้าอื่น ๆ 56 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.8 และเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ 2 รายเรื่อง คือ "แอนแทร็กซ์" โผล่อีกหามส่งรพ. 9 คน และเรื่อง หูวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 0.2

หนังสือพิมพ์กรุงเทพมหานคร เสนอข่าวในหน้าคอลัมน์ประจำ 288 รายเรื่อง จากข่าวทั้งสิ้น 301 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 35.2 เสนอในหน้าอื่น ๆ 11 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.3 และเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ 2 รายเรื่อง คือเรื่อง "ทีเอ-ยูคอมซิงธรับเสรี 41" และ "มหิดล" และใช้วิธีร่วมทุนทำมือถือใหม่ คิดเป็นร้อยละ 0.2

ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความถี่และร้อยละของการนำเสนอความสำคัญของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่นำเสนอ

ความสำคัญของการนำเสนอ	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
ตำแหน่งของหน้าที่นำเสนอ				
- หน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์	1 (0.1)	1 (0.1)	2 (0.2)	4 (0.5)
- หน้าวิทยาศาสตร์ที่เป็นคอลัมน์ประจำ	184 (22.5)	253 (31.0)	288 (15.2)	725 (88.8)
- หน้าอื่น ๆ	20 (2.4)	56 (6.8)	11 (1.3)	87 (10.7)
รวม	205	310	301	816
(%)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)

### 1.5.2 จำแนกตามหัวข้อที่น่าสนใจ

หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ เสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เป็นข่าวธรรมดาในหน้าประจำถึง 431 รายเรื่องจากปริมาณทั้งสิ้น 816 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 52.8 รองลงมาเป็นข่าวใหญ่ในหน้าประจำ 324 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 39.7 เป็นข่าวย่อย, ข่าวธรรมดาหน้าแรก และข่าวรองหน้าแรก จำนวน 19, 6 และ 6 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.0, 0.7, และ 0.7 ตามลำดับ และเป็นข่าวใหญ่ในหน้าแรกเพียง 2 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.2 ซึ่งการให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าวจากหัวข้อที่น่าสนใจของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับจำแนกได้ ดังนี้

**หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ** หัวข้อที่น่าสนใจส่วนใหญ่เป็นข่าวธรรมดาหน้าประจำในหน้า 7 ถึง 137 รายเรื่อง จากเนื้อหาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งสิ้น 205 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมาเป็น การเสนอข่าวใหญ่หน้าประจำ 57 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.9 เป็นข่าวย่อย 6 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.7 เป็นข่าวรองหน้าแรกและข่าวธรรมดาหน้าแรกในจำนวนที่เท่ากัน 2 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.2 และเป็นข่าวใหญ่หน้าแรกเพียง 1 รายเรื่อง คือ เรื่องอันตรายแฝงความน่ารัก มหากภัย "ตุ๊กตาหวักระหล่ำ" คิดเป็นร้อยละ 0.1

**หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน** หัวข้อที่น่าสนใจส่วนใหญ่มีข่าวธรรมดาหน้าประจำถึง 170 รายเรื่อง จากข่าวทั้งสิ้น 310 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20.8 รองลงมามีการเสนอข่าวใหญ่หน้าประจำ 119 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 14.5 เป็นข่าวย่อย 17 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.0 ข่าวรองหน้าแรกและข่าวธรรมดาหน้าแรกจำนวน 3 และ 1 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.3 และ 0.1 ตามลำดับ โดยไม่มีการเสนอเป็นข่าวใหญ่หน้าแรกของฉบับ

**หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ** หัวข้อที่น่าสนใจมากที่สุดเป็นข่าวใหญ่หน้าประจำ หน้าพิเศษ คอลัมน์ไอที 148 รายเรื่อง จากข่าวทั้งสิ้น 301 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.1 รองลงมาเป็น การเสนอข่าวธรรมดาหน้าประจำ 124 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.1 เป็นข่าวย่อย 26 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.1 เป็นข่าวรองหน้าแรก, ข่าวธรรมดาหน้าแรก และข่าวใหญ่หน้าแรกในจำนวนที่เท่ากัน 1 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.1 โดยข่าวใหญ่หน้าแรก คือ ข่าวไอพีเอ็มหนุนธุรกิจซอฟต์แวร์

ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความถี่และร้อยละของการนำเสนอความสำคัญของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี  
ของหนังสือพิมพ์รายวัน จำแนกตามหัวข่าวที่นำเสนอ

ความสำคัญของการนำเสนอ	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
2. หัวข่าวที่นำเสนอ				
2.1 ข่าวใหญ่หน้าแรก	1 (0.1)	0 (0.0)	1 (0.1)	2 (0.2)
2.2 ข่าวรองหน้าแรก	2 (0.2)	3 (0.3)	1 (0.1)	6 (0.6)
2.3 ข่าวธรรมดาหน้าแรก	2 (0.2)	1 (0.1)	1 (0.1)	6 (0.7)
2.4 ข่าวใหญ่หน้าประจำ	57 (6.9)	119 (14.5)	148 (18.1)	324 (39.7)
2.5 ข่าวธรรมดาหน้าประจำ	137 (16.7)	170 (20.8)	124 (15.1)	431 (52.8)
2.6 ข่าวย่อย	6 (0.7)	17 (2.0)	26 (3.1)	49 (6.0)
รวม	205	310	301	816
(%)	(25.1)	(37.9)	(36.8)	(100.0)

## 1.6 ลักษณะของการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการวิเคราะห์ลักษณะการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับพบว่า ส่วนใหญ่รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น สธ. เรงวิจัยไตรมาสถือส่งผลต่อเครื่องมือแพทย์, 160 ขาดิเร่งหาข้อสรุปแก้ปัญหาลิกร้อน เป็นต้น จำนวน 408 รายเรื่อง จากข่าวทั้งสิ้น 816 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาการรายงานข่าวลักษณะอื่น ๆ เช่น การรายงานข่าวแบบให้ความรู้ หรือการแสดงความคิดเห็นในรูปแบบทัศนะต่าง ๆ หรือการสัมภาษณ์ เช่น ภัยเจ็บมือถือสุขภาพมนุษย์, ตื่นกลัวเอ็ดส์หนีมานิยมผ่าตัดแบบแห้ง เป็นต้น จำนวน 217 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 26.5 รายงานจากข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์ 156 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19.1 และรายงานข่าวที่ริเริ่มเปิดประเด็นขุดคู้โดยนักข่าวเองน้อยที่สุดเพียง 35 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.2 เช่น ตลาดคคมฯ ระบุคี้ราคา อินเทลนำร่องดัมพ์เหล็ก!, แล็บวิทยาศาสตร์ มอ. เป็นต้น

ลักษณะการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์แต่ละที่อฉบับจำแนกได้ ดังนี้  
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 77 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.4 รายงานจากข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์ และรายงานข่าวแบบอื่น ๆ จำนวน 65 และ 56 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.9 และ 6.8 ตามลำดับ ส่วนข่าวที่ริเริ่มเปิดประเด็นขุดคู้โดยนักข่าวเองมีจำนวนทั้งสิ้น 7 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 0.8

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน รายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถึง 185 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.6 รายงานข่าวแบบอื่น ๆ และข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์ จำนวน 64 และ 52 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.8 และ 6.3 ตามลำดับ ส่วนข่าวที่ริเริ่มเปิดประเด็นขุดคู้โดยนักข่าวเองจำนวน 9 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 1.1

หนังสือพิมพ์มติกรุงเทพรุกิจ รายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 146 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17.8 รายงานข่าวแบบอื่น ๆ และข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์ จำนวน 97 และ 39 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.8 และ 4.7 ตามลำดับ ส่วนข่าวที่ริเริ่มประเด็นขุดคู้โดยนักข่าวเองจำนวน 19 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 2.3 ซึ่งมีมากที่สุดใหนังสือพิมพ์กรุงเทพรุกิจ แสดงให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวของหนังสือพิมพ์กรุงเทพรุกิจนิยมเสนอข่าวที่ริเริ่มขุดคู้ประเด็นเองมากกว่าข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นค้อยข้างสูงเมื่อเทียบกับไทยรัฐและมติชนรายวัน

ดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความถี่และร้อยละของการนำเสนอลักษณะของการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

ลักษณะการรายงานข่าว	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	77 (9.4)	185 (22.6)	146 (17.8)	408 (50.0)
รายงานข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเอง	7 (0.8)	9 (1.1)	19 (2.3)	35 (4.2)
รายงานจากข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์	65 (7.9)	52 (6.3)	39 (4.7)	156 (19.1)
อื่น ๆ	56 (6.8)	64 (7.8)	97 (11.8)	217 (26.5)
รวม	205	310	301	816
(%)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)



## 1.7 ประเด็นข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเด็นข่าวที่หนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ เน้นเสนอมากที่สุดเป็นข่าวเหตุการณ์ทั่วไป 152 รายเรื่อง จากข่าวทั้งสิ้น 816 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 18.6 รองลงมาเน้นประเด็นข่าวการค้นพบหรือการประดิษฐ์ 134 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 16.5 ประเด็นการแสดงความคิดเห็นและประเด็นข่าวอื่น ๆ เช่น การให้ความรู้ จำนวนเท่ากัน 127 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.5 ประเด็นข่าวกิจกรรมวิทยาศาสตร์และข่าวประชาสัมพันธ์ 126 และ 100 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.4 และ 12.2 ตามลำดับ โดยมีประเด็นข่าวการประชุมสัมมนาน้อยที่สุดเพียง 50 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.1 ซึ่งพิจารณาจากหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ดังนี้

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เน้นประเด็นการค้นพบหรือการประดิษฐ์มากที่สุด 71 รายเรื่องจากข่าวทั้งสิ้น 205 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8.7 เน้นประเด็นข่าวแสดงความคิดเห็น, ข่าวประชาสัมพันธ์, ข่าวกิจกรรมวิทยาศาสตร์, ประเด็นอื่น ๆ และข่าวเหตุการณ์ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 3.9, 3.5, 2.5, 3.0 และ 1.9 ตามลำดับ โดยมีประเด็นข่าวการประชุมสัมมนาน้อยที่สุดเพียง 11 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 1.3

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เน้นประเด็นข่าวเหตุการณ์ทั่วไปมากที่สุด 61 รายเรื่องจากข่าวทั้งสิ้น 310 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 7.4 เน้นประเด็นข่าวกิจกรรมวิทยาศาสตร์, ข่าวประชาสัมพันธ์, การแสดงความคิดเห็น, ประเด็นอื่น ๆ และข่าวประชุมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 7.2, 5.7, 5.3, 5.0 และ 3.6 ตามลำดับ โดยมีประเด็นข่าวการค้นพบหรือประดิษฐ์น้อยที่สุด 28 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 3.4

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เน้นประเด็นข่าวเหตุการณ์ทั่วไปมากที่สุด 75 รายเรื่องจากข่าวทั้งสิ้น 301 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 9.1 เน้นประเด็นข่าวอื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ หรือการให้ความรู้ หรือการถาม-ตอบ เช่น บทความ เรื่อง เทคโนโลยีสื่อสารแบบหลายแบบ, แต่ "สิงห์อมควัน" ด้วยดวงใจ เป็นต้น, การแสดงความคิดเห็น, กิจกรรมวิทยาศาสตร์, ข่าวการค้นพบหรือประดิษฐ์ และข่าวประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 7.4, 6.2, 5.6, 4.2 และ 2.9 ตามลำดับ โดยมีประเด็นข่าวการประชุมสัมมนาน้อยที่สุดเพียง 9 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 1.1

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความถี่และร้อยละของการนำเสนอประเด็นข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

ประเด็นข่าว	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
1. ข่าวการค้นพบหรือประดิษฐ์	71 (8.7)	28 (3.4)	35 (4.2)	134 (16.5)
2. ข่าวประชุมสัมมนา	11 (1.3)	30 (3.6)	9 (1.1)	50 (6.1)
3. ข่าวเหตุการณ์ทั่วไป	16 (1.9)	61 (7.4)	75 (9.1)	152 (18.6)
4. ข่าวแสดงความคิดเห็น	32 (3.9)	44 (5.3)	51 (6.2)	127 (15.5)
5. ข่าวประชาสัมพันธ์	29 (3.5)	47 (5.7)	24 (2.9)	100 (12.2)
6. ข่าวกิจกรรมวิทยาศาสตร์	21 (2.5)	59 (7.2)	46 (5.6)	126 (15.4)
7. อื่น ๆ	25 (3.0)	41 (5.0)	61 (7.4)	127 (15.5)
รวม	205	310	301	816
(%)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)

## 1.8 องค์ประกอบข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ส่วนใหญ่นำเสนอคุณค่าข่าวในแง่ความสด ทันเหตุการณ์มากที่สุด เช่น ข่าวตั้งมูลนิธิวิทย์-เทคโนโลยี หวังเป็นองค์กรวางนโยบาย, จีนปล่อย "ดาวเทียม" ของตากลากสำเร็จ เป็นต้น ร้อยละ 34.1 รองลงมาเป็นความเด่น เช่น ข่าวดาวหางดวงใหญ่ที่สุด (เฮลบอบป์), มันฝรั่งทิพย์เป็นอาหารและยา เป็นต้น ร้อยละ 28.8 ความก้าวหน้า ร้อยละ 19.5 เช่น ข้าวม. อุบลฯ พบหญ้าพันธุ์ใหม่ใช้เลี้ยงโค, ชุดทดสอบไอโอดีนในเกลือโดยนักวิจัยไทย เป็นต้น ความใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ ร้อยละ 8.7 เช่น ซ้ำจอภาพให้ดูใจในภาวะเศรษฐกิจซบ, โลกร้อนโรคร้อน เป็นต้น และไม่มีการนำเสนอเลย คือ เรื่องราวด้านเพศ

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เสนอเป็นประเด็นความเด่นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 8.6 รองลงมาเป็นความก้าวหน้า คิดเป็นร้อยละ 6.4 และใกล้เคียงกับความสด ทันเหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ 6.3 โดยไม่มีการเสนอข่าวองค์ประกอบด้านเพศ

หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เสนอเป็นประเด็นความสด ทันเหตุการณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมาเป็นความเด่น คิดเป็นร้อยละ 10.4 และความก้าวหน้าคิดเป็นร้อยละ 6.3 โดยไม่มีการเสนอข่าวองค์ประกอบด้านความฉงนสงสัย โดยไม่มีการเสนอข่าวองค์ประกอบด้านเพศ

หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เสนอข่าวที่มีองค์ประกอบความสด ทันเหตุการณ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.7 รองลงมาเป็นความเด่น คิดเป็นร้อยละ 9.7 และความก้าวหน้า คิดเป็นร้อยละ 7.8 โดยไม่มีการเสนอข่าวองค์ประกอบด้านความแปลกพิศดาร และเพศ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความถี่และร้อยละของการนำเสนอข่าวที่มีองค์ประกอบของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

องค์ประกอบข่าว (รายละเอียด)	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
1. ความสด ทันเหตุการณ์	79 (6.3)	214 (17.0)	135 (10.7)	428 (34.1)
2. ความใกล้ชิดต่อเหตุการณ์	31 (2.4)	61 (4.8)	17 (1.3)	109 (8.7)
3. ความต่อเนื่อง/การพัฒนา	6 (0.4)	14 (1.1)	10 (0.7)	30 (2.3)
4. ความเด่น	108 (8.6)	131 (10.4)	122 (9.7)	361 (28.8)
5. ความฉงนสงสัย	2 (0.1)	0 (0.0)	2 (0.1)	4 (0.3)
6. ความแปลกและพิศดาร	12 (0.9)	5 (0.3)	0 (0.0)	17 (1.3)
7. ความขัดแย้ง	8 (0.6)	5 (0.3)	32 (2.5)	45 (3.5)
8. เพศ	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)	- (0.0)
9. อารมณ์	3 (0.2)	5 (0.3)	3 (0.2)	11 (0.8)
10. ความก้าวหน้า	81 (6.4)	66 (5.2)	98 (7.8)	245 (19.5)
รวม	330	503	419	1252
(%)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)

### 1.9 แหล่งที่มาของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจากหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ ในระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2540 ปรากฏว่า เสนอข่าวจากสัมภาษณ์นักวิชาการทั่วไปมากที่สุด จำนวน 264 รายเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 32.3 รองลงมาคือนักเขียนประจำ 20.7 การไม่ระบุแหล่งข่าว ร้อยละ 17.6 สำนักข่าวต่างประเทศ ร้อยละ 8.5 นักวิชาการ/นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ในหน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 6.8 การประชุม/สัมมนา/แถลงข่าว ร้อยละ 4.2 เอกสาร, หนังสือพิมพ์, วารสาร, นิตยสารต่างประเทศ ร้อยละ 3.4 ข่าวแจกร้อยละ 2.8 นักวิชาการ/นักวิจัยในมหาวิทยาลัยร้อยละ 1.8 อินเทอร์เน็ตร้อยละ 0.6 นักวิชาการ/นักวิจัยในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 0.4 และเอกสาร, หนังสือพิมพ์, วารสาร, นิตยสารในประเทศ ร้อยละ 0.3

เมื่อวิเคราะห์แหล่งข่าวของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ พบว่า มติชนรายวันและกรุงเทพธุรกิจเสนอข่าวจากการสัมภาษณ์นักวิชาการทั่วไปเป็นลำดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 14.0 และ 13.3 ตามลำดับ ในขณะที่ไทยรัฐไม่ระบุแหล่งข่าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 7.4 โดยทั้งไทยรัฐ, มติชนรายวัน และกรุงเทพธุรกิจ ใช้แหล่งข่าวจากนักเขียนประจำ คิดเป็นร้อยละ 5.2, 6.8 และ 8.5 ตามลำดับ เช่น นายแพทย์ประสาน ต่างใจ เขียนบทความ โลกร้อน โรคร้อน ลงกรุงเทพธุรกิจ หน้า 4 คอลัมน์จุดประกาย, จากนามปากกา "ดอกสะแบง" เขียนคอลัมน์ หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน ของไทยรัฐ และ คุณประภาพันธุ์ ชุนบุญจันทร์ เขียนคอลัมน์ รู้ดีมีสุข เป็นต้น

สังเกตได้ว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ชื่อฉบับ เสนอข่าวโดยไม่ระบุแหล่งข่าวเป็นจำนวนมาก โดยไทยรัฐมีจำนวนสูงถึง ร้อยละ 7.4 มติชนรายวันและกรุงเทพธุรกิจ ร้อยละ 5.5 และ 4.6 ตามลำดับ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความถี่และร้อยละจากแหล่งที่มาของข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

แหล่งที่มาของข่าว (หน่วย)	หนังสือพิมพ์			รวม (%)
	ไทยรัฐ	มติชน	กรุงเทพธุรกิจ	
1. นักวิชาการ/นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ จากหน่วยงานรัฐ	12 (1.4)	26 (3.1)	18 (2.2)	56 (6.8)
2. นักวิชาการ/นักวิจัย จากหน่วยงานรัฐ วิสาหกิจ	1 (0.1)	2 (0.2)	1 (0.1)	4 (0.4)
3. นักวิชาการ/นักวิจัยจากมหาวิทยาลัย	3 (0.3)	8 (0.9)	4 (0.4)	15 (1.8)
4. นักเขียนประจำ	43 (5.2)	56 (6.8)	70 (8.5)	169 (20.7)
5. การสัมภาษณ์นักวิชาการทั่วไป	40 (4.9)	115 (14.0)	109 (13.3)	264 (32.3)
6. การประชุม/สัมมนา/แถลงข่าว	7 (0.8)	15 (1.8)	13 (1.5)	35 (4.2)
7. ข่าวแจก	4 (0.4)	11 (1.3)	8 (0.9)	23 (2.8)
8. สำนักข่าวต่างประเทศ	17 (2.0)	30 (3.6)	23 (2.8)	70 (8.5)
9. Internet	1 (0.1)	0 (0.0)	4 (0.4)	5 (0.6)
10. เอกสาร, หนังสือพิมพ์, วารสาร, นิตยสารในประเทศ	1 (0.1)	0 (0.0)	2 (0.2)	3 (0.3)
11. เอกสาร, หนังสือพิมพ์, วารสาร, นิตยสารต่างประเทศ	15 (1.8)	2 (0.2)	11 (1.3)	28 (3.4)
12. ไม่ระบุแหล่งข่าว	61 (7.4)	45 (5.5)	38 (4.6)	144 (17.6)
รวม	205	310	301	816
(%)	(100.0)	(100.0)	(100.0)	(100.0)

## ตอนที่ 2 การสำรวจสถานภาพการเผยแพร่ข่าวและทัศนะของแหล่งข่าวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การสำรวจความคิดเห็นทางด้านข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่นำเสนอทางสื่อหนังสือพิมพ์รายวันกับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการ ที่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ในเขตกรุงเทพฯ จำนวน 50 คน

### 2.1 สถานภาพของแหล่งข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การสำรวจสถานภาพของแหล่งข่าววิทยาศาสตร์ ซึ่งจำแนกออกเป็น เพศ ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่ง งานที่รับผิดชอบ และระดับการศึกษานั้น จากแบบสอบถามที่ตอบกลับมาโดยสมบูรณ์สามารถประมวลได้ 42 ชุด ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 47.6 เพศหญิงร้อยละ 52.4 โดยมีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันตั้งแต่ 1-10 ปี ร้อยละ 61.0, 11-20 ปี และ 21-30 ปี ร้อยละ 24.2 และ 14.6 ตามลำดับ มีตำแหน่งเป็นอาจารย์/นักวิชาการร้อยละ 40.5 และนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 59.5 โดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี, ปริญญาโทและปริญญาเอกร้อยละ 40.5, 28.6 และ 26.2 ตามลำดับ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
<b>เพศ</b>		
ชาย	20	47.6
หญิง	22	52.4
<b>ประสบการณ์การทำงาน</b>		
1 - 10 ปี	25	61.0
11 - 20 ปี	10	24.4
21 - 30 ปี	7	14.6
<b>ตำแหน่ง</b>		
อาจารย์/นักวิชาการ	17	40.5
นักวิทยาศาสตร์	25	59.5
<b>ระดับการศึกษา</b>		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	2	4.8
ปริญญาตรี	17	40.5
ปริญญาโท	12	28.6
ปริญญาเอก	11	26.2

## 2.2 ความถี่และวิธีการในการเผยแพร่ข่าวต่อสื่อมวลชน

การสำรวจกลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าววิทยาศาสตร์ในการเผยแพร่ข่าวสารต่อสื่อมวลชน พบว่า แหล่งข่าวที่ไม่เคยเผยแพร่ข่าวต่อสื่อมวลชนเลยถึงร้อยละ 27.2 รองลงมา มีการเผยแพร่ข่าวต่อสื่อมวลชนในปริมาณความถี่ที่น้อยกว่าปีละครั้งถึงร้อยละ 23.8 แต่ในความถี่ทุกสัปดาห์มีการเผยแพร่ข่าวสารต่อสื่อมวลชนน้อยเพียงร้อยละ 2.4

ข่าวหรือข้อมูลที่แหล่งข่าวให้ผู้สื่อข่าวไปนำเสนอ ได้รับการตีพิมพ์ในจำนวนที่น้อย และไม่ได้รับการตีพิมพ์มีจำนวนมากถึงร้อยละ 59.4 หรือได้รับการตีพิมพ์ในความถี่ที่บ่อยและปานกลางในปริมาณที่เท่ากันร้อยละ 14.3 และได้รับการตีพิมพ์น้อยมากและน้อยร้อยละ 7.1 และ 4.8 ตามลำดับ



แหล่งข่าวใช้วิธีการให้ข่าว โดยนักข่าวติดต่อมาเองสูงมากที่สุดร้อยละ 26.2 รองลงมาใช้วิธี พอ ๆ กันทั้งแบบที่นักข่าวติดต่อมาเองและแหล่งข่าวติดต่อไปร้อยละ 11.9 และใช้วิธีที่แหล่งข่าวติดต่อไปเอง น้อยที่สุดร้อยละ 7.1 ซึ่งพบว่ามีจำนวนแหล่งข่าวที่ไม่เคยให้ข่าวมากถึงร้อยละ 54.8 จากผู้ที่ไม่ได้ตอบแบบ สอบถามในข้อนี้

แหล่งข่าววิทยุศาสตร์ใช้รูปแบบการให้ข่าวแบบสัมภาษณ์มากที่สุดร้อยละ 23.8 รองลงมาเป็น แบบพูดคุยไม่เป็นทางการร้อยละ 14.3 และใช้รูปแบบการแถลงข่าวและแจกข่าวในจำนวนที่เท่ากันร้อยละ 4.8 ซึ่งพบว่ามีจำนวนแหล่งข่าวที่ไม่เคยให้ข่าวมากถึงร้อยละ 52.4 จากผู้ที่ไม่ได้ตอบแบบสอบถามในข้อนี้

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของความถี่และลักษณะในการเผยแพร่ข่าวของแหล่งข่าว  
วิทยาศาสตร์ต่อสื่อมวลชน

ความถี่	จำนวน	ร้อยละ
<u>ความถี่ในการให้ข่าวกับสื่อมวลชน</u>		
เฉลี่ยทุกสัปดาห์	1	2.4
เฉลี่ยทุกเดือน	-	-
เฉลี่ยทุก 6 เดือน	5	11.9
เฉลี่ยปีละครั้ง	2	4.8
น้อยกว่าปีละครั้ง	10	23.8
ไม่เคยเลย	24	27.2
<u>ความถี่ของข่าวที่ได้รับการตีพิมพ์</u>		
บ่อย	6	14.3
ปานกลาง	6	14.3
ค่อนข้างน้อย	2	4.8
น้อยมาก	3	7.1
ไม่เคย	25	59.4
<u>วิธีการให้ข่าว</u>		
นักข่าวติดต่อมา	11	26.2
ท่านติดต่อไป	3	7.1
พอ ๆ กันทั้ง 2 วิธี	5	11.9
(ไม่ตอบ)	23	54.8
<u>รูปแบบการให้ข่าว</u>		
พูดคุยไม่เป็นทางการ	6	14.3
ให้สัมภาษณ์	10	23.8
แถลงข่าว	2	4.8
แจกข่าว	2	4.8
(ไม่ได้ตอบ)	22	52.4
รวม	42	100.0

หมายเหตุ : ไม่ได้ตอบทุกคน

### 2.3 ทัศนคติต่อการให้ความสำคัญต่อเนื้อหาข่าวแต่ละประเภท

กลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าววิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าว โดยให้ความสำคัญอันดับ 1 คือ ข่าวเศรษฐกิจ รองลงมาเป็นข่าวการเมือง ข่าววิทยาศาสตร์เป็นอันดับที่ 3 ข่าวเทคโนโลยี, ข่าวต่างประเทศ, ข่าวการศึกษา, ข่าวอาชญากรรม, ข่าวบันเทิง, ข่าวสังคมบุคคล และข่าวกีฬาเป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การให้ความสำคัญต่อการเสนอข่าวแต่ละประเภท ในความคิดเห็นของแหล่งข่าววิทยาศาสตร์

ประเภทข่าว	ค่าเฉลี่ยอันดับ	อันดับโดยเฉลี่ย
ข่าวการเมือง	7.75	2
ข่าวเศรษฐกิจ	8.31	1
ข่าวสังคมบุคคล	3.68	9
ข่าวต่างประเทศ	6.56	5
ข่าววิทยาศาสตร์	7.62	3
ข่าวเทคโนโลยี	7.21	4
ข่าวอาชญากรรม	5.46	7
ข่าวการศึกษา	6.25	6
ข่าวบันเทิง	4.06	8
ข่าวกีฬา	3.53	10

## 2.4 ทัศนคติต่อการให้ความสำคัญในการเสนอประเภทเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าววิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญต่อการเสนอประเภทเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านการวิจัยและพัฒนาเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม ด้านการแพทย์, ด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน, ด้านอาหารและยา, ด้านการเกษตรกรรมและชีวภาพ, ด้านคอมพิวเตอร์, ด้านดาราศาสตร์และอวกาศ, ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร และด้านเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นอันดับที่ 10 ตามลำดับ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การให้ความสำคัญต่อการเสนอประเภทเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเภทข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ค่าเฉลี่ยอันดับ	อันดับโดยเฉลี่ย
การแพทย์	5.28	3
การเกษตรกรรมและชีวภาพ	4.81	6
ดาราศาสตร์และอวกาศ	3.53	8
อุตสาหกรรมและพลังงาน	5.15	4
การคมนาคมและการสื่อสาร	3.46	9
อาหารและยา	5.03	5
ด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม	7.12	2
ด้านการวิจัยและพัฒนา	7.18	1
คอมพิวเตอร์	4.65	7
เทคโนโลยีสื่อสาร	3.40	10

## 2.5 ทักษะต่อองค์ประกอบที่ทำให้ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน่าสนใจ

กลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าววิทยาศาสตร์เห็นว่า ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควรเป็นเรื่องที่มีความก้าวหน้าพัฒนาเป็นองค์ประกอบอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นเรื่องที่มีความแปลก, ความน่าสนใจสำหรับคนทั่วไป, มีผลกระทบต่อกระเทือนต่อคนในสังคม, มีความสดใหม่, มีความสอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน, มีความเด่นของตัวบุคคลหรือแหล่งข่าว, มีความลึกลับ, มีความขัดแย้ง/การแข่งขัน ตามลำดับ และเห็นว่า มีความสอดคล้องกับนโยบายของหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน่าสนใจน้อยที่สุด

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงความถี่และร้อยละเกี่ยวกับความน่าสนใจข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี  
ในความคิดเห็นของแหล่งข่าว

องค์ประกอบข่าว	ค่าเฉลี่ยอันดับ	อันดับโดยเฉลี่ย
ความแปลกใหม่	8.03	2
ความเด่นของตัวบุคคลหรือแหล่งข่าว	4.40	7
มีผลกระทบต่อกระเทือนต่อคนในสังคม	7.25	4
ความน่าสนใจสำหรับคนทั่วไป	7.51	3
ความสดใหม่	6.51	5
ความก้าวหน้าพัฒนา	8.22	1
ความลึกลับ	3.51	8
ความขัดแย้ง/การแข่งขัน	2.92	9
สอดคล้องกับนโยบายของหนังสือพิมพ์	1.44	10
สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน	5.22	6

## 2.6 ทัศนคติต่อความน่าเชื่อถือในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสื่อต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าววิทยาศาสตร์เห็นว่า สำนักข่าวต่างประเทศมีความน่าเชื่อถือมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นนิตยสาร/วารสาร, คอมพิวเตอร์, โทรทัศน์, วิทยุ และหนังสือพิมพ์เป็นอันดับสุดท้ายตามลำดับ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงความถี่และร้อยละความน่าเชื่อถือของสื่อที่รายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สื่อ	ค่าเฉลี่ยอันดับ	อันดับโดยเฉลี่ย
หนังสือพิมพ์	2.10	6
นิตยสาร/วารสาร	4.25	2
วิทยุ	2.39	5
โทรทัศน์	3.89	4
คอมพิวเตอร์ (Internet)	4.03	3
สำนักข่าวต่างประเทศ	4.52	1

## 2.7 ทักษะต่อปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

จากความคิดเห็นของแหล่งข่าวต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาของการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า ตัวนักข่าวเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหามากที่สุด เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาจากนโยบายหนังสือพิมพ์, จากแหล่งข่าว และผู้อ่านเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด

ทั้งนี้จากเหตุผลต่าง ๆ เช่น

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหามากที่สุด คือ นักข่าว (อันดับที่ 1) ร้อยละ 45.2 ระบุว่า นักข่าวส่วนใหญ่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์เท่าที่ควร, ขาดการศึกษาข้อมูลอย่างถ่องแท้ก่อนนำเสนอ, นักข่าวมักเสนอข่าวเกินความจริง เพื่อจะขายข่าวของตนเอง, นักข่าวสายนี้มีน้อย, นักข่าวไม่สนใจหาความรู้เพิ่มเติม ทำให้เขียนข่าวไม่รู้เรื่อง, รายงานไม่ครบประเด็น และบางครั้งสอดแทรกความคิดเห็นของตัวเองเข้าไปด้วย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหารองลงมา คือ นโยบายของหนังสือพิมพ์ทำให้เกิดปัญหาเป็นอันดับที่ 2 ร้อยละ 38.1 ระบุว่า ไม่ให้ความสนใจข่าวด้านนี้, เพื่อการค้า, เขียนเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านมากเกินไปหรือเขียนเกินความจริง และให้เนื้อที่น้อย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาอันดับที่ 3 คือ แหล่งข่าว ร้อยละ 26.2 ระบุว่า ไม่รวมมือในการเสนอข่าว, ไม่มีการเตรียมตัวก่อนให้ข่าว, ขาดความจริง, มักไม่สนใจให้ข่าว และไม่มีเวลาให้ข้อมูล

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด คือ ผู้อ่าน (อันดับที่ 4) ร้อยละ 5.00 ระบุว่า ไม่อ่าน หรืออ่านไม่รู้เรื่อง ทำให้ขาดความสนใจ, ขาดความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ยากต่อความเข้าใจ และผู้อ่านมักคิดว่าข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นข่าวที่ไกลจากชีวิต

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงความถี่และร้อยละของปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาของการรายงานข่าววิทยาสตรและเทคโนโลยีในปัจจุบัน

ปัจจัย	อันดับ โดยเฉลี่ย	เหตุผล	ค่าเฉลี่ย อันดับ
ตัวนักข่าว	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>- นักข่าวส่วนใหญ่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านวิทยาสตรเท่าที่ควร</li> <li>- ขาดการศึกษาข้อมูลอย่างถ่องแท้ก่อนนำเสนอ</li> <li>- นักข่าวมักเสนอข่าวเกินความจริง เพื่อจะขายข่าวของตนเอง</li> <li>- นักข่าวสายนี้มีน้อย</li> <li>- นักข่าวไม่สนใจหาความรู้เพิ่มเติมทำให้เขียนข่าวไม่รู้เรื่อง</li> <li>- รายงานไม่ครบประเด็น</li> <li>- บางครั้งสอดแทรกความคิดเห็นของตัวเองเข้าไปด้วย</li> </ul>	3.3
นโยบายหนังสือพิมพ์	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ให้ความสนใจข่าวด้านนี้</li> <li>- เพื่อการค้า</li> <li>- เขียนเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านมากเกินไปหรือเขียนเกินความจริง</li> <li>- ให้เนื้อที่น้อย</li> </ul>	2.85
แหล่งข่าว	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่รวมมือในการเสนอข่าว</li> <li>- ไม่มีการเตรียมตัวก่อนให้ข่าว</li> <li>- ขาดความรู้จริง</li> <li>- มักไม่สนใจให้ข่าว</li> <li>- ไม่มีเวลาให้ข้อมูล</li> </ul>	2.55
ผู้อ่าน	4	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่อ่าน หรืออ่านไม่รู้เรื่อง ทำให้ขาดความสนใจ</li> <li>- ขาดความรู้พื้นฐานด้านวิทยาสตรและเทคโนโลยี ทำให้ยากต่อความเข้าใจ</li> <li>- ผู้อ่านมักคิดว่าข่าววิทยาสตรและเทคโนโลยีเป็นข่าวที่ไกลจากชีวิต</li> </ul>	1.3



## 2.8 ทัศนะต่อความพึงพอใจในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

แหล่งข่าวมีความพึงพอใจต่อการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่ำกว่าปานกลางในเรื่องของความถูกต้อง, ความครบถ้วน, ความสด ทันเหตุการณ์, การอ้างแหล่งข่าว, ความเป็นธรรม/ยุติธรรม, หัวข้อ/ประเด็นข่าวที่น่าสนใจ, คุณภาพของข่าวที่น่าสนใจ และความมีสาระในการนำเสนอ โดยมีความพอใจในเรื่องปริมาณความบ่อยหรือความถี่ในการนำเสนอมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 3.54 ส่วนเรื่องการอ้างแหล่งข่าวมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 2.6

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงความถี่และร้อยละในการวัดความพอใจต่อการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี  
ของหนังสือพิมพ์รายวันในปัจจุบัน

	มากที่สุด (%)	มาก (%)	ปานกลาง (%)	น้อย (%)	น้อยที่สุด (%)	ค่า เฉลี่ย
1) การใช้ภาษา	- (0.0)	7 (16.7)	33 (78.6)	2 (4.8)	- (0.0)	3.11
2) ความถูกต้อง	1 (2.4)	2 (4.8)	34 (81.0)	5 (11.9)	- (0.0)	2.97
3) ความครบถ้วน	- (0.0)	1 (2.4)	34 (81.0)	5 (11.9)	- (0.0)	2.76
4) ความสด ทันเหตุการณ์	2 (4.8)	9 (21.4)	18 (42.9)	13 (31.0)	- (0.0)	3.0
5) ความน่าสนใจของข่าว	1 (2.4)	12 (28.6)	21 (50.0)	6 (14.3)	2 (4.8)	3.09
6) การอ้างแหล่งข่าว	1 (2.4)	4 (9.5)	20 (47.6)	13 (31.0)	4 (9.5)	2.6
7) ความเป็นธรรม/ยุติธรรม	1 (2.4)	3 (7.1)	28 (66.7)	8 (19.0)	2 (4.8)	2.83
8) หัวข้อ/ประเด็นของข่าวที่ เสนอ	- (0.0)	6 (14.3)	25 (59.5)	11 (26.2)	- (0.0)	2.88
9) ปริมาณความบ่อยหรือความถี่ ในการนำเสนอ	3 (7.1)	17 (40.5)	22 (52.4)	- (0.0)	- (0.0)	3.54
10) คุณภาพของข่าวที่นำเสนอ	2 (4.8)	- (0.0)	34 (81.0)	6 (14.3)	- (0.0)	2.95
11) ความชัดเจนในการนำเสนอ	2 (4.8)	4 (9.5)	26 (61.9)	8 (19.0)	2 (4.8)	2.9
12) ความมีสาระในการนำเสนอ	- (0.0)	3 (7.1)	32 (76.2)	5 (11.9)	2 (4.8)	2.85

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยคำนวณจากเกณฑ์ดังนี้ มากที่สุด = 5 มาก = 4 ปานกลาง = 3 น้อย = 2 น้อยที่สุด = 1

## 2.9 ทัศนคติต่อข่าววิทยาศาสตร์และผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์

ส่วนใหญ่แหล่งข่าววิทยาศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน โดยเห็นด้วยมากที่สุด ในหลาย ๆ ด้านว่า ผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์มักขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์ที่แท้จริง ที่ค่าเฉลี่ย 3.78 และรองลงมาเห็นว่า ข่าววิทยาศาสตร์ในปัจจุบันเน้นความน่าสนใจมากกว่าสาระที่แท้จริง และข่าววิทยาศาสตร์ในปัจจุบันยากต่อความเข้าใจของผู้อ่านโดยทั่วไป ที่ค่าเฉลี่ย 3.64 และเห็นด้วยน้อยที่ว่า ผู้สื่อข่าวขาดจรรยาบรรณในการรายงานข่าว ที่ค่าเฉลี่ย 2.88

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 19

ตารางที่ 20 ความถี่ร้อยละและค่าเฉลี่ยของทัศนคติของแหล่งข่าวต่อข่าววิทยุศาสตร์และผู้สื่อข่าว

	เห็นด้วยอย่างยิ่ง (%)	เห็นด้วย (%)	กำกวม (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (%)	ค่าเฉลี่ย
1. ข่าววิทยุศาสตร์ในปัจจุบันไม่เป็นที่สนใจของประชาชน	8 (19.0)	16 (38.1)	8 (19.0)	10 (23.8)	- (0.0)	3.52
2. ข่าววิทยุศาสตร์ในปัจจุบันเน้นความน่าสนใจมากกว่าสาระที่แท้จริง	3 (7.1)	24 (57.1)	12 (28.6)	3 (7.1)	- (0.0)	3.64
3. ข่าววิทยุศาสตร์ที่รายงานในปัจจุบันมีข้อผิดพลาดบ่อย ๆ	6 (14.3)	10 (23.8)	16 (38.1)	9 (21.4)	1 (2.4)	3.26
4. นักวิทยุศาสตร์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการให้ข่าวแก่สื่อมวลชน	7 (16.7)	14 (33.3)	8 (19.0)	13 (31.0)	- (0.0)	3.33
5. ข่าววิทยุศาสตร์ในปัจจุบันยากต่อความเข้าใจต่อผู้อ่านทั่วไป	6 (14.3)	20 (47.6)	11 (26.2)	5 (11.9)	- (0.0)	3.64
6. ผู้สื่อข่าววิทยุศาสตร์มักขาดความรู้ความเข้าใจด้านวิทยุศาสตร์ที่แท้จริง	8 (19.0)	19 (45.2)	13 (31.0)	2 (4.8)	- (0.0)	3.78
7. ผู้สื่อข่าววิทยุศาสตร์ควรค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้นในการรายงานข่าววิทยุศาสตร์และเทคโนโลยี	14 (33.3)	24 (57.1)	2 (4.8)	1 (2.4)	1 (2.4)	3.59
8. การรายงานผลการวิจัยทางวิทยุศาสตร์ของสื่อมวลชนมักคลาดเคลื่อนหรือสรุปเกินเลยจากข้อเท็จจริงบ่อย ๆ	7 (16.7)	10 (23.8)	21 (50.0)	3 (7.1)	1 (2.4)	3.45
9. สื่อมวลชนไม่ค่อยให้ความสำคัญต่อการรายงานข่าววิทยุศาสตร์และเทคโนโลยี	8 (19.0)	12 (28.6)	14 (33.3)	8 (19.0)	- (0.0)	3.47
10. ผู้สื่อข่าวขาดจรรยาบรรณในการรายงานข่าว	4 (9.5)	1 (2.4)	24 (57.1)	12 (28.6)	1 (2.4)	2.88

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยคำนวณจากเกณฑ์ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 เห็นด้วย = 4 กำกวม = 3 ไม่เห็นด้วย = 2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1

### ตอนที่ 3 สถานภาพวิธีการทำข่าวและทักษะของผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

#### 3.1 สถานภาพของผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์

การสำรวจสถานภาพของผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์ ซึ่งจำแนกออกเป็น เพศ ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งในกองบรรณาธิการ หน้าที่ความรับผิดชอบ ระดับการศึกษา และสาขาที่ศึกษา จากแบบสอบถามที่ตอบกลับมาโดยสมบูรณ์สามารถประมวลได้ 24 ชุด ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 41.7 เพศหญิงร้อยละ 58.3 โดยมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 1 ปี ร้อยละ 16.7 ระยะเวลา 1-3 ปี ร้อยละ 33.3 ระยะเวลา 3-5 ปี 33.3 และ มากกว่า 5 ปี ร้อยละ 6.7 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าข่าวร้อยละ 12.5 รีไรท์เตอร์ ร้อยละ 8.3 และนักข่าวร้อยละ 50.0 โดยทั้งหมดมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาด้านนิเทศศาสตร์สื่อสารมวลชนมากที่สุดร้อยละ 50 รองลงมาสาขาวิทยาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ร้อยละ 8.3 มีประสบการณ์ทำงานในสายข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด 1-3 ปี รองลงมา 3-5 ปี และมากกว่า 5 ปี ร้อยละ 29.2 และ 16.7 ตามลำดับ ส่วนมีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี น้อยที่สุดร้อยละ 12.5

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
<u>เพศ</u>		
ชาย	10	41.7
หญิง	14	58.3
<u>ระยะเวลาทำงาน</u>		
น้อยกว่า 1ปี	4	16.7
1-3 ปี	8	33.3
3-5 ปี	8	33.3
มากกว่า 5 ปี	4	16.7
<u>ตำแหน่งในกองบรรณาธิการ</u>		
หัวหน้าข่าว	3	12.5
Rewriter	2	8.3
นักข่าว	12	50.0
อื่น ๆ (ระบุ)	7	29.1
<u>หน้าที่ที่รับผิดชอบ</u>		
เขียนข่าว	24	100.0
จัดหน้า	6	25.0
แปลข่าว	6	25.0
เรียบเรียงข่าว	11	45.8
ถ่ายภาพ	6	25.0
คัดเลือกข่าว	10	41.7
เขียนหัวข่าว	13	54.2
เขียนโปรยข่าว	14	58.3
อื่น ๆ	2	8.3

<u>จบการศึกษาระดับ</u>		
มัธยมต้น	-	0.0
มัธยมปลาย	-	0.0
ปวช./ ปวส.	-	0.0
ปริญญาตรี	24	100.0
สูงกว่าปริญญาตรี	-	0.0
<u>จบการศึกษาระดับปริญญาตรี</u>		
ด้านวิทยาศาสตร์	2	8.3
ด้านนิเทศศาสตร์สื่อสารมวลชน	12	50
ด้านสังคมศาสตร์	1	4.2
ด้านมนุษยศาสตร์	2	8.3
ด้านวิศวกรรมศาสตร์/เทคโนโลยี	-	0.0
อื่น ๆ	7	29.2
<u>มีประสบการณ์การทำงานในสายข่าววิทยุศาสตร์และเทคโนโลยี</u>		
น้อยกว่า 1 ปี	3	12.5
1-3 ปี	10	41.7
3-5 ปี	7	29.2
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	4	16.7

### 3.2 จำนวนผู้สื่อข่าวที่รับผิดชอบข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน โดยเฉพาะ

หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 91.7 มีผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรับผิดชอบโดยเฉพาะ มีเพียงร้อยละ 8.3 ที่ไม่มีผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์โดยเฉพาะ

สำหรับจำนวนผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์ที่มีมากที่สุด คือ จำนวนมากกว่า 3 คนขึ้นไป ร้อยละ 45.8 รองลงมา มีจำนวน 7 คน ร้อยละ 29.2 มี และมีเพียง 1 คน ในจำนวนน้อย ร้อยละ 4.2

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนผู้สื่อข่าวรับผิดชอบข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะของหนังสือพิมพ์รายวัน

ผู้สื่อข่าว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์	2	8.3
มีผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์	22	91.7
1 คน	1	4.2
2 คน	7	29.2
3 คน	3	12.5
มากกว่า 3 คน ขึ้นไป	11	45.8

### 3.3 วิธีการทำข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวสายวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับวิธีการทำข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า ผู้สื่อข่าวมีการรายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.33 รองลงมาเป็นการคิดประเด็นข่าวเองบ่อยในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ที่ค่าเฉลี่ย 4.20 และมีการเขียนข่าวจากข่าวเผยแพร่ของหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย ที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.16

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 22



ตารางที่ 22 วิธีการทำข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

	บ่อยมาก (%)	บ่อย (%)	ปานกลาง (%)	นาน ๆ ครั้ง (%)	ไม่เคยเลย (%)	
1) คิดประเด็นข่าวเอง	10 (41.7)	10 (41.7)	3 (12.5)	1 (4.2)	- (0.0)	4.20
2) เขียนข่าวจากข่าวเผยแพร่ ของหน่วยงานต่าง ๆ	- (0.0)	9 (37.5)	10 (41.7)	5 (20.8)	- (0.0)	3.16
3) รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้น	10 (41.7)	12 (50.0)	2 (8.3)	- (0.0)	- (0.0)	4.33
4) ค้นคว้า แปล หรือเรียบเรียง จากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ	2 (8.3)	10 (41.7)	8 (33.3)	4 (16.7)	- (0.0)	3.41
5) ค้นคว้าจากคอมพิวเตอร์ (Internet)	8 (33.3)	9 (37.5)	2 (8.3)	4 (16.7)	1 (4.2)	3.79
6) พุดคุยสัมภาษณ์นักวิทยา ศาสตร์ / นักวิจัย	8 (33.3)	5 (20.8)	6 (25.0)	5 (20.8)	- (0.0)	3.66

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยคำนวณจากเกณฑ์ บ่อยมาก = 5 บ่อย = 4 ปานกลาง = 3 นาน ๆ ครั้ง = 2 ไม่เคยเลย = 1

### 3.4 การหาข้อมูลเพิ่มเติมในการเขียนข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการสำรวจหาข้อมูลเพิ่มเติมในการเขียนข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า ผู้สื่อข่าวมีการหาข้อมูลเพิ่มเติมทั้งหมด ร้อยละ 100 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์มากกว่าการค้นคว้าจากเอกสารเพิ่มเติม ร้อยละ 95.8 และ 66.7 ตามลำดับ และมีวิธีการหาข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ๆ ร้อยละ 20.8 เช่น จาก Internet เป็นต้น

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับกับการหาข้อมูลเพิ่มเติมในการเขียนข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้สื่อข่าว	จำนวน	ร้อยละ
<u>การหาข้อมูลเพิ่มเติม</u>		
ไม่มีการหาเพิ่มเติม	-	0.0
มีการหาเพิ่มเติมบ้างบางครั้ง	5	20.8
มีการหาเพิ่มเติมเป็นประจำ	19	79.2
<u>วิธีการหาข้อมูลเพิ่มเติม</u>		
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ค้นคว้าจากเอกสาร	16	66.7
ไปสัมภาษณ์แหล่งข่าว	23	95.8
อื่น ๆ	5	20.8

### 3.5 ทัศนคติต่อการให้ความสำคัญในการเสนอเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์ราย

จากกลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ความสำคัญต่อเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์รายวัน โดยให้ความสำคัญในการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นข่าวการเมือง ข่าววิทยาศาสตร์, ข่าวเทคโนโลยี, ข่าวการศึกษา, ข่าวต่างประเทศ, ข่าวสังคมบุคคล, ข่าวบันเทิง, ข่าวอาชญากรรม และข่าวกีฬา เป็นอันดับสุดท้ายที่ 10 ตามลำดับ โดยผู้สื่อข่าวให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์ในอันดับที่ 3

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนของการให้ความสำคัญต่อการเสนอข่าวแต่ละประเภท ในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าว

ประเภทข่าว	ค่าเฉลี่ยอันดับ	อันดับโดยเฉลี่ย
ข่าวการเมือง	7.2	2
ข่าวเศรษฐกิจ	8.2	1
ข่าวสังคมบุคคล	4.06	7
ข่าวต่างประเทศ	5.86	6
ข่าววิทยาศาสตร์	6.46	3
ข่าวเทคโนโลยี	6.26	4
ข่าวอาชญากรรม	3.8	9
ข่าวการศึกษา	6.0	5
ข่าวบันเทิง	3.86	8
ข่าวกีฬา	2.86	10

### 3.6 ทัศนคติต่อการให้ความสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในแต่ละด้าน

กลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญต่อการเสนอประเภทเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร, ด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม, ด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน, ด้านการแพทย์, ด้านการคมนาคมและการสื่อสาร, ด้านการเกษตรและชีวภาพ, ด้านอาหารและยา และด้านดาราศาสตร์และอวกาศเป็นอันดับที่ 10 ตามลำดับ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนการให้ความสำคัญต่อการเสนอเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในแต่ละด้านของแหล่งข่าว

ประเภทข่าววิทยาศาสตร์	ค่าเฉลี่ยอันดับ	อันดับโดยเฉลี่ย
การแพทย์	5.21	6
การเกษตรกรรมและชีวภาพ	4.85	8
ดาราศาสตร์และอวกาศ	3.57	10
อุตสาหกรรมและพลังงาน	5.42	5
การคมนาคมและการสื่อสาร	5.21	7
อาหารและยา	4.0	9
ด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม	5.85	4
ด้านการวิจัยและพัฒนา	6.85	2
คอมพิวเตอร์	7.21	1
เทคโนโลยีสื่อสาร	6.78	3

### 3.7 ทัศนคติองค์ประกอบที่ทำให้ชาววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน่าสนใจ

กลุ่มตัวอย่างผู้สื่อข่าวชาววิทยาศาสตร์เห็นว่า ชาววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควรเป็นเรื่องที่มีผลกระทบกระเทือนต่อคนในสังคมเป็นองค์ประกอบอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นเรื่องความก้าวหน้าและพัฒนา มีความแปลกใหม่, มีความสดใหม่, มีความน่าสนใจสำหรับคนทั่วไป, มีความสอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน, มีความสอดคล้องกับนโยบายของหนังสือพิมพ์, มีความเด่นของตัวบุคคลหรือแหล่งข่าว, มีความขัดแย้ง/การแข่งขัน และอันดับสุดท้าย คือ มีความลึกลับน้อย ตามลำดับ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 องค์ประกอบของชาววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในทัศนคติของผู้สื่อข่าวชาววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

องค์ประกอบของข่าว	ค่าเฉลี่ยอันดับ	อันดับโดยเฉลี่ย
ความแปลกใหม่	6.8	3
ความเด่นของตัวบุคคลหรือแหล่งข่าว	3.86	8
มีผลกระทบกระเทือนต่อคนในสังคม	7.26	1
ความน่าสนใจสำหรับคนทั่วไป	6.4	5
ความสดใหม่	6.46	4
ความก้าวหน้าพัฒนา	7.13	2
ความลึกลับ	2.4	10
ความขัดแย้ง/การแข่งขัน	3.6	9
สอดคล้องกับนโยบายของหนังสือพิมพ์	4.93	7
สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน	6.13	6

### 3.8 ทัศนะต่อปัจจัยที่เป็นปัญหาในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์

จากความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาของการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า นโยบายของหนังสือพิมพ์เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหามากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 รองลงมา จากแหล่งข่าว ตัวนักข่าว ตามลำดับ และปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด คือ ผู้อ่าน

ทั้งนี้จากเหตุผลต่าง ๆ เช่น

ปัจจัยที่เกิดปัญหามากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือ นโยบายหนังสือพิมพ์ ระบุว่า ไม่ให้ความร่วมมือที่ดี, มักคิดว่าไม่ใช่จุดขาย จึงให้ความสำคัญในระดับหนึ่ง, นโยบายในการนำเสนอขัดแย้งในความเป็นจริง, ทำไปแล้วขายไม่ได้ เพราะคิดว่ายาก

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหารองลงมาเป็นอันดับที่ 2 คือ แหล่งข่าว ร้อยละ 41.7 ระบุว่า นักวิทยาศาสตร์ไม่ยอมให้ข่าว, นักวิทยาศาสตร์อธิบายเทคนิคมาก ซึ่งความสนใจของคนอยู่ที่ผลมากกว่า, ขาดการพัฒนาให้เนื้อหาข่าวน่าสนใจ, ขาดการกระตือรือร้นในการให้ข้อมูล

ผู้สื่อข่าวทำให้เกิดปัญหาเป็นอันดับที่ 3 ระบุว่า ไม่มีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์ และไม่ทำการบ้าน, ทำตัวไม่ทันสมัย ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องยากขึ้น, ข่าวนำเสนอไม่น่าสนใจ เพราะเป็นเทคนิคมากเกินไป, ไม่สามารถเขียนข่าววิทยาศาสตร์ให้เกิดความเข้าใจง่าย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด คือ ผู้อ่าน เป็นอันดับสุดท้าย ระบุว่า ไม่สนใจ, พื้นฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังเป็นปัญหากับคนส่วนใหญ่, ไม่ให้ความสนใจเทคโนโลยี, ให้ความสนใจข่าววิทยาศาสตร์ค่อนข้างฉาบฉวย, ไม่สนใจเนื้อหาที่เป็นวิชาการมากนัก

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 แสดงความถี่ร้อยละและปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาของการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน

ปัจจัย	อันดับ โดยเฉลี่ย	เหตุผล	ค่าเฉลี่ย อันดับ
ตัวนักข่าว	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่มีความรู้ในด้านวิทยาศาสตร์ และไม่ทำการบ้าน</li> <li>- ทำตัวไม่ทันสมัย ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องยากขึ้น</li> <li>- ขาวนำเสนอไม่น่าสนใจ เพราะเป็นเทคนิคมากเกินไป</li> <li>- ไม่สามารถเขียนข่าววิทยาศาสตร์ให้เกิดความเข้าใจง่าย</li> </ul>	2.5
นโยบายหนังสือพิมพ์	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่ให้ความร่วมมือที่ดี</li> <li>- มักคิดว่าไม่ใช่จุดขาย จึงให้ความสำคัญในระดับหนึ่ง</li> <li>- นโยบายในการนำเสนอขัดแย้งในความเป็นจริง</li> <li>- ทำไปแล้วขายไม่ได้ เพราะคิดว่ายาก</li> </ul>	2.71
แหล่งข่าว	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>- นักวิทยาศาสตร์ไม่ยอมให้ข่าว</li> <li>- นักวิทยาศาสตร์อธิบายเทคนิคมาก ซึ่งความสนใจของคนอยู่ที่ผลมากกว่า</li> <li>- ขาดการพัฒนาให้เนื้อหาข่าวน่าสนใจ</li> <li>- ขาดการกระตือรือร้นในการให้ข้อมูล</li> </ul>	2.51
ผู้อ่าน	4	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ไม่สนใจ</li> <li>- พื้นฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยียังเป็นปัญหากับคนส่วนใหญ่</li> <li>- ไม่ให้ความสนใจเทคโนโลยี</li> <li>- ให้ความสนใจข่าววิทยาศาสตร์ค่อนข้างฉาบฉวย</li> <li>- ไม่สนใจเนื้อหาที่เป็นวิชาการมากนัก</li> </ul>	2.21

### 3.9 หน่วยงานที่ให้ข้อมูลในการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่วนใหญ่ได้ข้อมูลในการนำเสนอจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติบอยที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.58 รองลงมาจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.0 นอกจากนี้ได้รับข้อมูลต่ำกว่าระดับปานกลาง ส่วนหน่วยงานที่ได้รับข้อมูลในนำเสนออื่น ๆ ครั้ง คือ สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่ 1.79

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 28



ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของความถี่ในการใช้ข้อมูลจากการเผยแพร่ของแหล่งข่าวหน่วยงานต่าง ๆ ในการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

	บ่อยมาก (%)	บ่อย (%)	ปานกลาง (%)	นาน ๆ ครั้ง (%)	ไม่เคยเลย (%)	ค่าเฉลี่ย
กระทรวงวิทยาศาสตร์	1 (4.2)	2 (8.3)	11 (45.8)	3 (12.5)	5 (20.8)	2.5
กระทรวงศึกษาธิการ	3 (12.5)	1 (4.2)	4 (16.7)	5 (20.8)	11 (45.8)	2.16
กรมวิทยาศาสตร์บริการ	2 (8.3)	1 (4.2)	4 (16.7)	6 (25.0)	11 (45.8)	2.04
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	1 (4.2)	1 (4.2)	10 (41.7)	6 (25.0)	5 (20.8)	2.43
สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม	4 (16.7)	3 (12.5)	4 (16.7)	4 (16.7)	9 (37.5)	2.54
กรมควบคุมมลพิษ	2 (8.3)	1 (4.2)	6 (25.0)	3 (12.5)	12 (34.9)	2.08
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	- (0.0)	2 (8.3)	9 (37.5)	1 (4.2)	12 (34.9)	2.04
กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน	2 (8.3)	1 (4.2)	5 (20.8)	4 (16.7)	12 (34.9)	2.04
สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ	- (0.0)	2 (8.3)	3 (12.5)	7 (29.2)	12 (34.9)	1.79
นักวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย	4 (16.7)	4 (16.7)	7 (29.2)	3 (12.5)	6 (16.7)	2.87
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	2 (8.3)	7 (29.2)	7 (29.2)	5 (20.8)	3 (12.5)	3.0
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	7 (29.2)	5 (20.8)	7 (29.2)	5 (20.8)	- (0.0)	3.58

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยคำนวณจากเกณฑ์ บ่อยมาก = 5 บ่อย = 4 ปานกลาง = 3 นาน ๆ ครั้ง = 2 ไม่เคยเลย = 1

### 3.10 แหล่งข่าวต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูลในการนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการสำรวจผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลในการนำเสนอข่าว พบว่า ได้ข้อมูลจาก นิตยสาร/วารสารบ่อยกว่าระดับปานกลางมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.62 รองลงมาจากข่าวแจก และนักวิชาการในปริมาณเท่ากัน ที่ค่าเฉลี่ย 3.41 ส่วนแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูลในการนำเสนอข่าวอื่น ๆ ครั้ง ที่ค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดเพียง 2.91 คือ นักวิทยาศาสตร์

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและความถี่ของแหล่งข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

	บ่อยมาก (%)	บ่อย (%)	ปานกลาง (%)	นาน ๆ ครั้ง (%)	ไม่เคยเลย (%)	ค่าเฉลี่ย
นักวิทยาศาสตร์	4 (16.6)	6 (25.0)	5 (20.8)	2 (8.3)	7 (29.2)	2.91
นักวิจัย	4 (16.6)	7 (29.2)	5 (20.8)	4 (16.7)	4 (16.7)	3.12
นักวิชาการ	7 (29.2)	8 (33.3)	1 (4.2)	4 (16.7)	4 (16.7)	3.41
จากนิตยสาร / หนังสือพิมพ์	7 (29.2)	7 (29.2)	6 (25.0)	2 (8.3)	2 (8.3)	3.62
ข่าวแจก	7 (29.2)	6 (25.0)	5 (20.8)	2 (8.3)	4 (16.7)	3.41
ข่าวโทรทัศน์จากสำนักข่าวต่างประเทศ	5 (20.8)	4 (16.7)	5 (20.8)	5 (20.8)	5 (20.8)	2.95
จากการประชุมสัมมนา	7 (29.2)	5 (20.8)	6 (25.0)	1 (4.2)	5 (20.8)	3.33
จากรฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์	7 (29.2)	7 (29.5)	4 (16.7)	3 (12.5)	3 (12.5)	3.5
จากหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์	4 (16.6)	6 (25.0)	7 (29.2)	3 (12.5)	4 (16.7)	3.12
เฉลี่ยรวม						3.26

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยคำนวณจากเกณฑ์ บ่อยมาก = 5 บ่อย = 4 ปานกลาง = 3 นาน ๆ ครั้ง = 2 ไม่เคยเลย = 1

### 3.11 ทัศนคติของผู้สื่อข่าวต่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแหล่งข่าว

ผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์มีทัศนคติต่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแหล่งข่าวว่า เห็นด้วยมากที่สุดกับเหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์ไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะไม่ค่อยมีการเผยแพร่ทั่วถึง ที่ค่าเฉลี่ย 3.58 รองลงมาเห็นว่า เหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะขาดการเขียนเรียบเรียงให้อ่านเข้าใจง่าย ที่ค่าเฉลี่ย 3.5 เห็นด้วยปานกลางที่ว่าหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจหรือให้ความสำคัญกับการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ค่าเฉลี่ย 3.33, เหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์ไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะขาดแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูล ที่ค่าเฉลี่ย 3.20, แหล่งข่าววิทยาศาสตร์ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือข้อมูลความรู้ใหม่ ที่ค่าเฉลี่ย 3.16, ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเรื่องเทคนิควิชาการมากเกินไป ที่ค่าเฉลี่ย 3.08, การรายงานข่าววิทยาศาสตร์ของสื่อมวลชนมักไม่ค่อยตรงหรือมักเกินเลยจากผลวิจัยที่ค้นพบจริง ๆ ที่ค่าเฉลี่ย 3.04 และเห็นด้วยปานกลางที่ข่าววิทยาศาสตร์ในปัจจุบันไม่เป็นที่สนใจของประชาชน ที่ค่าเฉลี่ย 3.0 และเห็นด้วยน้อยที่สุดกับเหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะคนไม่สนใจอ่าน ที่ค่าเฉลี่ย 2.66

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 แสดงความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวต่อการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (%)	เห็นด้วย (%)	กำกวม (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (%)	ค่าเฉลี่ย
1. ข่าววิทยาศาสตร์ในปัจจุบันไม่เป็นที่สนใจของประชาชน	- (0.0)	10 (41.7)	4 (16.7)	10 (41.7)	- (0.0)	3.0
2. แหล่งข่าววิทยาศาสตร์ไม่ค่อยให้ความสำคัญร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานวิจัย หรือข้อมูลความรู้ใหม่	4 (16.7)	3 (12.5)	12 (50.0)	3 (12.5)	2 (8.3)	3.16
3. การรายงานข่าววิทยาศาสตร์ของสื่อมวลชนมักไม่ค่อยตรงหรือมักเกินเลยจากผลวิจัยที่ค้นพบจริง ๆ	2 (8.3)	5 (20.8)	9 (37.5)	8 (33.3)	- (0.0)	3.04
4. หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจหรือให้ความสำคัญกับการเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4 (16.7)	6 (25.0)	8 (33.3)	6 (25.0)	- (0.0)	3.33
5. แหล่งข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีมนุษยสัมพันธ์กับสื่อมวลชน	- (0.0)	4 (16.7)	11 (45.8)	7 (29.2)	2 (8.3)	2.70
6. ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเรื่องเทคนิควิชาการมากเกินไป	2 (8.3)	9 (37.5)	5 (20.8)	5 (20.8)	3 (12.5)	3.08
7. เหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะคนไม่สนใจอ่าน	- (0.0)	4 (16.7)	10 (41.7)	8 (33.3)	2 (8.3)	2.66
8. เหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะขาดการเขียนเรียบเรียงให้อ่านเข้าใจง่าย	4 (16.7)	8 (33.3)	5 (20.8)	6 (25.0)	1 (4.2)	3.5
9. เหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์ไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะขาดแหล่งข่าวที่ให้ข้อมูล	3 (12.5)	8 (33.3)	4 (16.7)	9 (37.5)	- (0.0)	3.20
10. เหตุที่ข่าววิทยาศาสตร์ไม่ได้รับการนำเสนอ เพราะไม่ค่อยมีการเผยแพร่ทั่วถึง	1 (4.2)	13 (54.2)	9 (37.5)	1 (4.2)	- (0.0)	3.58

หมายเหตุ ค่าเฉลี่ยคำนวณจากเกณฑ์ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 5 เห็นด้วย = 4 กำกวม = 3 ไม่เห็นด้วย = 2 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง = 1

#### ตอนที่ 4 เปรียบเทียบทัศนคติของแหล่งข่าวกับผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

##### 4.1 เปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญต่อการนำเสนอข่าวแต่ละประเภท

ทั้งสองกลุ่มจัดอันดับให้ความสำคัญต่อการเสนอข่าวแต่ละประเภทแตกต่างกัน โดยแหล่งข่าวให้ความสำคัญกับข่าวการเมืองเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นข่าวเศรษฐกิจ และให้ความสำคัญกับข่าววิทยาศาสตร์เป็นอันดับที่ 3 ส่วนข่าวที่ให้เป็นอันดับสุดท้าย คือ ข่าวกีฬา ทางด้านผู้สื่อข่าวให้ความสำคัญต่อการเสนอข่าวเศรษฐกิจเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเป็นข่าวการเมือง และให้ความสำคัญกับข่าววิทยาศาสตร์เป็นอันดับที่ 3 เหมือนกับแหล่งข่าว ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ข่าวกีฬา เช่นกัน ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติการจัดอันดับประเภทข่าวที่ต่างกันอย่างมาก

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าร้อยละ และอันดับโดยเฉลี่ยในการให้ความสำคัญต่อการเสนอข่าวแต่ละประเภทของกลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าวและผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์

ประเภทข่าว	อันดับโดยเฉลี่ย	
	แหล่งข่าว	ผู้สื่อข่าว
ข่าวการเมือง	2	2
ข่าวเศรษฐกิจ	1	1
ข่าวสังคมบุคคล	9	7
ข่าวต่างประเทศ	5	6
ข่าววิทยาศาสตร์	3	3
ข่าวเทคโนโลยี	4	4
ข่าวอาชญากรรม	7	9
ข่าวการศึกษา	6	5
ข่าวบันเทิง	8	8
ข่าวกีฬา	10	10

#### 4.2 เปรียบเทียบการให้ความสำคัญต่อการเสนอประเภทข่าววิทยาศาสตร์

จากการเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญต่อการนำเสนอประเภทข่าววิทยาศาสตร์ของแหล่งข่าวและผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์ พบว่า ทั้งสองกลุ่มจัดอันดับให้ความสำคัญของประเภทข่าวแตกต่างกัน โดยแหล่งข่าวให้ความสำคัญต่อเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์เรื่องอาหารและยาเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเรื่องมลพิษและสิ่งแวดล้อม และเรื่องการแพทย์เป็นอันดับที่ 3 ส่วนอันดับสุดท้าย คือ เรื่องการสัมมนาวิชาการ ซึ่งแตกต่างการให้ความสำคัญของผู้สื่อข่าว ที่ให้ความสำคัญในเรื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเรื่องอาหารและยา และเรื่องการสัมมนาวิชาการเป็นอันดับที่ 3 ส่วนในอันดับสุดท้าย คือ เรื่องกายภาพและอวกาศ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบค่าร้อยละ และอันดับโดยเฉลี่ยในการให้ความสำคัญต่อการเสนอประเภทข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าวและผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์

ประเภทข่าว	อันดับโดยเฉลี่ย	
	แหล่งข่าว	ผู้สื่อข่าว
การแพทย์สาธารณสุข	3	6
การเกษตรและชีววิทยา	6	8
กายภาพและอวกาศ	8	10
วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมและพลังงาน	4	5
การโทรคมนาคมขนส่ง	9	7
การประดิษฐ์คิดค้น วิจัยและพัฒนา	5	9
มลพิษและสิ่งแวดล้อม	2	4
อาหารและยา	1	2
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	7	1
การสัมมนาวิชาการ	10	3

#### 4.3 เปรียบเทียบการให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบของข่าววิทยาศาสตร์

จากการเปรียบเทียบการจัดอันดับความสำคัญของคุณค่าข่าววิทยาศาสตร์ของแหล่งข่าวและผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์ พบว่า ทั้งสองกลุ่มจัดอันดับให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบของข่าวส่วนใหญ่แตกต่างกัน โดยแหล่งข่าวเห็นว่า ข่าววิทยาศาสตร์ควรให้ความสำคัญเรื่องความก้าวหน้าและพัฒนาเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาเรื่องความแปลกใหม่ และเรื่องความน่าสนใจสำหรับคนทั่วไปเป็นอันดับที่ 3 ส่วนเรื่องการสอดคล้องกับนโยบายของหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นน้อยที่สุดที่ทำให้ข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีน่าสนใจ โดยรวมต่างกับทัศนะของผู้สื่อข่าว คือ อันดับที่ 1 ควรเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อคนในสังคมมากที่สุด รองลงมาควรเป็นเรื่องความก้าวหน้าพัฒนา และอันดับที่ 3 เรื่องความแปลกใหม่ และเห็นว่า ความลึกลับเป็นสิ่งจำเป็นน้อยที่สุดที่ทำให้ข่าววิทยาศาสตร์น่าสนใจ

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบร้อยละ และอันดับโดยเฉลี่ยของเกณฑ์ในการคัดเลือกนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าวและผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์

ประเภทข่าว	อันดับโดยเฉลี่ย	
	แหล่งข่าว	ผู้สื่อข่าว
ความแปลกใหม่	2	3
ความเด่นของตัวบุคคลหรือแหล่งข่าว	7	8
มีผลกระทบต่อคนในสังคม	4	1
ความน่าสนใจสำหรับคนทั่วไป	3	5
ความสดใหม่	5	4
ความก้าวหน้าพัฒนา	1	2
ความลึกลับ	8	10
ความขัดแย้ง/การแข่งขัน	9	9
สอดคล้องกับนโยบายของหนังสือพิมพ์	10	7
สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน	6	6



#### 4.4 เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์

จากการเปรียบเทียบการจัดอันดับปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์ของแหล่งข่าวและผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์ พบว่า ทั้งสองกลุ่มจัดอันดับให้ความสำคัญของประเภทข่าวแตกต่างกัน โดยแหล่งข่าวเห็นว่า ผู้สื่อข่าวเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ นโยบายของหนังสือพิมพ์ และแหล่งข่าวเป็นอันดับที่ 3 ส่วนผู้อ่านเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด ผู้สื่อข่าวเห็นว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาอันดับ 1 คือ นโยบายของหนังสือพิมพ์ รองลงมาคือ แหล่งข่าว และตัวนักข่าวเป็นปัจจัยที่ 3 ส่วนปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาน้อยที่สุด คือ ผู้อ่าน เหมือนกับทัศนคติของแหล่งข่าว

รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 แสดงค่าร้อยละ และอันดับโดยเฉลี่ยของปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาในการรายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่างแหล่งข่าวและผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์

ประเภทข่าว	อันดับโดยเฉลี่ย	
	แหล่งข่าว	ผู้สื่อข่าว
ตัวนักข่าว	1	3
นโยบายหนังสือพิมพ์	2	1
แหล่งข่าว	3	2
ผู้อ่าน	4	4

## ตอนที่ 5      ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1      เนื้อหาข่าวทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือข่าวประชาสัมพันธ์ มากกว่าการนำเสนอข่าวที่นักข่าวคิดค้นประเด็นเอง

ทดสอบความแตกต่างด้วย การทดสอบค่าไคสแควร์  $\chi^2$

จำนวนเนื้อหาข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่รายงานข่าวในลักษณะที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเอง กับที่รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และที่รายงานจากข่าวแจกหรือประชาสัมพันธ์โดยภาพรวมของหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีปริมาณการรายงานข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเองน้อยกว่าการรายงานข่าวจากแบบอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัดเจน (เสนอข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเองเพียง 7 รายเรื่อง รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 77 รายเรื่อง และรายงานจากข่าวแจกหรือประชาสัมพันธ์ 65 รายเรื่อง) ส่วนหนังสือพิมพ์มติชน มีปริมาณการรายงานข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเองน้อยกว่าการรายงานข่าวจากแบบอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัดเจน (เสนอข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเองเพียง 9 รายเรื่อง รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 185 รายเรื่อง และรายงานจากข่าวแจกหรือประชาสัมพันธ์ 146 รายเรื่อง) และกรุงเทพมหานครมีปริมาณการรายงานข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเองน้อยกว่าการรายงานข่าวจากแบบอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัดเจนเช่นกัน (เสนอข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเอง 19 รายเรื่อง รายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 146 รายเรื่อง และรายงานจากข่าวแจกหรือประชาสัมพันธ์ 39 รายเรื่อง)

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 การทดสอบ  $\chi^2$  ของความแตกต่างระหว่างการรายงานข่าวตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น, การรายงานจากข่าวแจกหรือข่าวประชาสัมพันธ์ กับการรายงานข่าวที่ริเริ่มคิดประเด็นโดยนักข่าวเอง

หนังสือพิมพ์ ที่นำเสนอ	รายงานข่าวที่ริเริ่ม คิดประเด็นโดย นักข่าวเอง [X]	รายงานข่าว ตามเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น [Y]	รายงานจาก ข่าวแจกหรือข่าว ประชาสัมพันธ์ [Z]	$\chi^2$	df
ไทยรัฐ	7 (0.8)	77 (9.4)	65 (7.9)	[X1] กับ [Y1] = 58.32*	83
	[X1]	[Y1]	[Z1]	[X1] กับ [Z1] = 46.72*	71
มติชน	9 (1.1)	185 (22.6)	52 (6.3)	[X2] กับ [Y2] = 159.66*	193
	[X2]	[Y2]	[Z2]	[X2] กับ [Z2] = 30.31*	60
กรุงเทพธุรกิจ	19 (2.3)	146 (17.8)	39 (4.7)	[X3] กับ [Y3] = 97.74*	164
	[X3]	[Y3]	[Z3]	[X3] กับ [Z3] = 6.89*	57
รวม (%)	35 (4.2)	408 (49.8)	156 (18.9)	[X <sub>N</sub> ] กับ [Y <sub>N</sub> ] = 314.06*	442
	[X <sub>N</sub> ]	[Y <sub>N</sub> ]	[Z <sub>N</sub> ]	[X <sub>N</sub> ] กับ [Z <sub>N</sub> ] = 76.65*	190

\*  $\alpha < .05$

สมมติฐานที่ 2 การนำเสนอข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในหนังสือพิมพ์รายวัน สอดคล้องกับแนวความคิดของประตู่ข่าว และแหล่งข่าว ในการอันดับความสำคัญของข่าววิทยาศาสตร์

ทดสอบด้วย ค่าสหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

เมื่อคำนวณค่าค่าสหสัมพันธ์การจัดอันดับแบบสเปียร์แมน จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมดในการจัดอันดับประเภทข่าววิทยาศาสตร์ ระหว่างหนังสือพิมพ์กับผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์กับแหล่งข่าว และแหล่งข่าวกับผู้สื่อข่าวไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยอันดับข่าววิทยาศาสตร์จากเนื้อหาหนังสือพิมพ์กับผู้สื่อข่าว และเนื้อหาหนังสือพิมพ์กับแหล่งข่าวเป็นสหสัมพันธ์กันในทางลบแบบผกผันกัน ที่ระดับมากกว่า .05 ส่วนระหว่างแหล่งข่าวกับผู้สื่อข่าว เป็นสหสัมพันธ์ในทางบวก คือสัมพันธ์สอดคล้องกันในระดับค่อนข้างต่ำ ซึ่งทั้งสามคู่ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบอันดับโดยเฉลี่ยของการให้ความสำคัญกับข่าวด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแต่ละประเภท โดยวิเคราะห์จากเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวัน จากความเห็นของแหล่งข่าว และ จากความเห็นของผู้สื่อข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเภทข่าว วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	อันดับความสำคัญ ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์	อันดับความสำคัญ โดยแหล่งข่าว	อันดับความสำคัญ โดยผู้สื่อข่าว
การแพทย์สาธารณสุข	2	3	6
การเกษตรและชีววิทยา	3	6	8
กายภาพและอวกาศ	5	8	10
วิศวกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมและพลังงาน	7	4	5
การโทรคมนาคมขนส่ง	4	9	7
การประดิษฐ์คิดค้น วิจัยและพัฒนา	9	5	9
มลพิษและสิ่งแวดล้อม	6	2	4
อาหารและยา	8	1	2
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	1	7	1
การสัมมนาวิชาการ	10	10	3

(1) ค่าสหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนระหว่างการจัดอันดับจากการนำเสนอในหนังสือพิมพ์

กับการจัดอันดับที่เป็นความคิดเห็นหรือนโยบายของผู้สื่อข่าว = -0.018 P > 0.05

(2) ค่าสหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนระหว่างการจัดอันดับจากการนำเสนอในหนังสือพิมพ์

กับการจัดอันดับที่เป็นความคิดเห็นของแหล่งข่าวข่าว = -0.30 P > 0.05

(3) ค่าสหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมนระหว่างการจัดอันดับจากความคิดเห็นของแหล่งข่าว

กับการจัดอันดับที่เป็นความคิดเห็นของผู้สื่อข่าว = 0.22 P > 0.05

สมมติฐานที่ 3 แหล่งข่าววิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับต่ำต่อการปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

ทดสอบความแตกต่างด้วยค่า t-test

เมื่อทดสอบความแตกต่างในด้านความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าววิทยาศาสตร์ของแหล่งข่าวในแต่ละด้านของแหล่งข่าวกับค่าเฉลี่ยกลาง ด้วยค่า t-test ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แหล่งข่าววิทยาศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์

รายวันบางส่วนเป็นไปตามสมมติฐาน คือ แหล่งข่าวมีความพึงพอใจต่ำในเรื่อง ความครบถ้วน, การอ้างแหล่งข่าว, ความเป็นธรรม/ยุติธรรม, ปริมาณความบ่อยหรือความถี่ในการนำเสนอ คือ ต่ำกว่าระดับกลาง และอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในเรื่องความถูกต้อง, ความสด ทันเหตุการณ์, ความน่าสนใจของข่าว, หัวข้อ/ประเด็นของข่าวที่เสนอ, คุณภาพของข่าวที่นำเสนอ ความชัดเจนในการนำเสนอ และความมีสาระในการนำเสนอ ไม่ถือว่า แหล่งข่าวมีความพอใจต่ำกว่าระดับกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เว้นแต่ในเรื่องของการใช้ภาษา ที่ปรากฏว่า แหล่งข่าวพอใจสูงกว่าระดับกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากระดับกลางของแหล่งข่าววิทยาสตรต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ ในการรายงานข่าววิทยาสตรและเทคโนโลยีของหนังสือพิมพ์รายวัน

	X	SD	การทดสอบ t-test กับค่า 3.0 (ค่าเฉลี่ยระดับกลาง)	
			t - VALUE	ค่า p (one tail)
การใช้ภาษา	3.11	.45	1.70	.045*
ความถูกต้อง	2.97	.51	-.30	.38
ความครบถ้วน	2.85	.41	-.22	.01**
ความสด ทันเหตุการณ์	3.00	.85	.00	.5
ความน่าสนใจของข่าว	3.09	.85	.73	.235
การอ้างแหล่งข่าว	2.64	.87	-2.63	.005**
ความเป็นธรรม/ยุติธรรม	2.78	.65	-2.18	.015**
หัวข้อ/ประเด็นของข่าวที่เสนอ	2.88	.63	-1.22	.11
ปริมาณความบ่อยหรือความถี่ในการนำเสนอ	2.61	.82	-2.99	.002**
คุณภาพของข่าวที่นำเสนอ	2.95	.58	-.53	.295
ความชัดเจนในการนำเสนอ	2.90	.82	-.75	.225
ความมีสาระในการนำเสนอ	2.80	.71	-1.60	.055

หมายเหตุ : การทดสอบความพึงพอใจกระทำโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.0 ซึ่งเป็นความพึงพอใจในระดับก้ำกึ่งหรือระดับปานกลาง ดังนั้นถ้าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในแต่ละด้านต่ำกว่าระดับกลางอย่างมีนัยสำคัญ ก็ถือว่ามีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่รายงานข่าววิทยาสตรในด้านต่าง ๆ